EUROOPA KOHTU OTSUS (teine koda)

12. oktoober 2004 *

Kohtuasjas C-60/03,

mille esemeks on EÜ artikli 234 alusel Bundesarbeitsgericht'i (Saksamaa) 6. novembri 2002. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 14. veebruaril 2003, menetluses:

Wolff & Müller GmbH & Co. KG

versus

José Filipe Pereira Félix,

EUROOPA KOHUS (teine koda),

koosseisus: koja esimees C. W. A. Timmermans (ettekandja) ning kohtunikud C. Gulmann, R. Schintgen, F. Macken ja N. Colneric,

kohtujurist: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
kohtusekretär: vanemametnik M. Múgica Arzamendi,

* Kohtumenetluse keel: saksa.

arvestades kirjalikus menetluses ning 10. juuni 2004. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades kirjalikke märkusi, mille esitasid:

— Wolff & Müller GmbH & Co. KG, esindaja: *Rechtsanwalt* T. Möller,

— J. F. Pereira Félix, esindaja: *Rechtsanwältin* M. Veiga,

— Saksamaa valitsus, esindaja: A. Tiemann,

— Prantsuse valitsus, esindajad: G. de Bergues, C. Bergeot-Nunes ja O. Christmann,

— Austria valitsus, esindajad: E. Riedl ja G. Hesse,

— Euroopa Ühenduste Komisjon, esindaja: M. Patakia, keda abistas *Rechtsanwalt* R. Karpenstein,

arvestades pärast kohtujuristi ettepaneku ärakuulamist tehtud otsust teha käesolevas kohtuasjas otsus ilma ettepanekut esitamata,

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus on esitatud EÜ artikli 49 tõlgendamise kohta.

2 Taotlus on esitatud ehitusettevõtja Wolff & Müller GmbH & Co. KG (edaspidi „Wolff & Müller") ja José Filipe Pereira Félixi vahelises vaidluses nimetatud ettevõtja kohustuse üle garanteerida alltöövõtja poolt palgatud töötajale miinimumpalga maksmine.

Õiguslik raamistik

Ühenduse õigusnormid

3 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 1996. aasta direktiivi 96/71/EÜ töötajate lähetamise kohta seoses teenuste osutamisega (EÜT 1997, L 18, lk 1) viiendas põhjenduses on öeldud:

„[R]iikidevahelise teenuste osutamise edendamine eeldab ausaid konkurentsitingimusi ning meetmeid, mis tagavad töötajate õigustest kinnipidamise".

4 Direktiivi 96/71 esimeses artiklis pealkirjaga „Reguleerimisala" on sätestatud:

„1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse liikmesriigis asuvate ettevõtjate suhtes, kes seoses riikidevahelise teenuste osutamisega lähetavad töötajaid lõike 3 kohaselt liikmesriigi territooriumile.

[...]

3. Käesolevat direktiivi kohaldatakse niivõrd, kuivõrd lõikes 1 nimetatud ettevõtjad võtavad ühe järgmistest riikidevahelistest meetmetest:

a) ettevõtja lähetab töötajad liikmesriigi territooriumile oma nimel ja juhtimisel lepingu alusel, mis on sõlmitud lähetava ettevõtja ja kõnealuses liikmesriigis tegutseva lepinguosalise vahel, kellele teenused on mõeldud, kui lähetav ettevõtja ja töötaja on lähetamise ajaks sõlminud töösuhte;

[...]".

5 Direktiivi 96/71 artikli 3 pealkirjaga „Töötingimused" lõikes 1 on sätestatud:

„Liikmesriigid tagavad olenemata töösuhte suhtes kohaldatavatest õigusaktidest, et artikli 1 lõikes 1 nimetatud ettevõtjad kindlustavad oma territooriumile lähetatud töötajatele töötingimused, mille liikmesriik, milles töö tehakse, on sätestanud:

— õigus- või haldusnormidega

ja/või

— lõike 8 tähenduses üldiselt kohaldatavaks tunnistatud kollektiivlepingutega või vahekohtu otsustega, niivõrd kuivõrd need käsitlevad lisas nimetatud toiminguid, järgmistes küsimustes:

[...]

c) töötasu miinimummäärad, kaasa arvatud ületunnitöötasud; seda punkti ei kohaldata täiendavate kutsealaste vanaduspensioniskeemide suhtes;

[...]".

6 Direktiivi 96/71 artiklis 5 pealkirjaga „Meetmed" on sätestatud:

„Liikmesriigid võtavad asjakohased meetmed, kui käesolevat direktiivi ei täideta.

Nad tagavad eelkõige, et töötajatele ja/või nende esindajatele oleksid kättesaadavad käesolevast direktiivist tulenevate kohustuste täitmiseks vajalikud menetlused."

Siseriiklikud õigusnormid

7 25. augusti 1999. aasta Verordnung über zwingende Arbeitsbedingungen im Baugewerbe (ehitusvaldkonna kohustuslikke töötingimusi reguleeriv määrus) (BGBl. 1999 I, lk 1894) paragrahvis 1 on ette nähtud:

„26. mai 1999. aasta kollektiivlepingut, mis reguleerib Saksamaa Liitvabariigi territooriumil ehitusvaldkonna miinimumpalka (edaspidi „miinimumpalka reguleeriv kollektiivleping") ja mis on ära toodud käesoleva määruse I lisas, [...] kohaldatakse kõigile tööandjatele ja töötajatele, kes ei ole selle kollektiivlepinguga seotud, kes kuuluvad selle kohaldamisalasse 1. septembril 1999, kui ettevõtja peamine tegevusala on ehitustööde teostamine Sozialgesetzbuch'i (Saksa sotsiaalkindlustusseadustik, edaspidi „SGB III") III raamatu paragrahvi 211 lõike 1 tähenduses. Kollektiivlepingu sätted kehtivad ka tööandjatele, kelle asukoht on välisriigis, ning nendele töötajatele, kes on palgatud selle määruse reguleerimisala raames."

8 Vastavalt Arbeitnehmer-Entsendegesetz'i (seadus töötajate lähetamise kohta, edaspidi „AEntG") paragrahvile 1a, mis lisati 19. detsembri 1998. aasta seaduse Gesetz zu Korrekturen zu Sozialversicherung und zur Sicherung der Arbeitneh-

merrechte (seadus, millega muudetakse sotsiaalkindlustuse korraldust ja tagatakse töötajate õigused) (BGBl. 1998 I, lk 3843) paragrahviga 10 ning mis jõustus 1. jaanuaril 1999:

„Ettevõtja, kes sõlmib ehitustööde teostamiseks alltöövõtulepingu teise ettevõtjaga SGB III paragrahvi 211 lõike 1 tähenduses, on kohustatud samal viisil kui käendaja, kes on loobunud vastuvaidest võlausaldaja poolt tema vastu esitatud hagile, täitma selle ettevõtja, alltöövõtja või ettevõtja või alltöövõtja poolt määratud tööjõu vahendaja kohustuse maksta töötajale miinimumpalka või makseid kollektiivlepingu poolte ühisorganile vastavalt artikli 1 lõike 1 teisele ja kolmandale lausele, lõikele 2a, lõike 3 teisele ja kolmandale lausele või lõike 3a neljandale ja viiendale lausele. Miinimumpalk esimese lause tähenduses on summa, mis tuleb töötajale maksta pärast maksude, sotsiaalkindlustusmaksete, tööhõive edendamiseks tehtud maksete või teiste sarnaste sotsiaalkindlustusmaksete mahaarvamist (netopalk)".

Menetlus põhikohtuasjas ja eelotsuse küsimus

9 J. F. Pereira Félix on Portugali kodanik, kes töötas 21. veebruarist 15. maini 2000 Berliinis (Saksamaa) Portugali ehitusettevõtja palgatud töötajana ehitusel müürsepana. Viimati nimetatud ettevõtja teostas selle ehituse juures Wolff & Müllerile betooni- ja raudbetoonitöid.

10 4. septembril 2000 Arbeitsgericht Berlin'ile (Saksamaa) esitatud hagis nõudis Pereira Félix oma tööandjalt ja Wolff & Müller'ilt kui solidaarvõlgnikelt maksmata palga tasumist summas 4019,23 Saksa marka. Ta väitis, et viimati nimetatu on AEntG paragrahvi 1a kohaselt kohustatud maksma talle saamata palga käendajana.

11 Wolff & Müller ei nõustunud J. F. Pereira Félixi nõuetega, väites muu hulgas seda, et tema vastutuse välistab asjaolu, et AEntG paragrahv 1a kujutab endast Grundgesetz'i (Saksa põhiseadus) artikliga 12 tagatud kutsealal tegutsemise õiguse kui põhiseadusliku õiguse ebaseaduslikku rikkumist ning piirab EÜ asutamislepinguga tagatud teenuste osutamise vabadust.

12 Arbeitsgericht Berlin rahuldas J. F. Pereira Félixi hagi. Wolff & Müller esitas kaebuse Landesarbeitsgericht'ile (Saksamaa), kes jättis selle osaliselt rahuldamata, mille järel Wolff & Müller kaebas asja uueks läbivaatamiseks edasi Bundesarbeitsgericht'ile.

13 Bundesarbeitsgericht leidis, et eeltingimused Wolff & Mülleri kui käendaja kohustuse tekkimiseks AEntG paragrahvi 1a alusel on täidetud. Samuti leidis kohus, et nimetatud säte on kooskõlas Grundgesetz'i artikliga 12, kuna tegemist on proportsionaalse piiranguga. Seevastu tundub, et viidatud AEntG säte võib takistada teenuste vaba osutamist EÜ artikli 49 tähenduses.

14 Sellega seoses märgib siseriiklik kohus, et AEntG paragrahvis 1a ettenähtud käendaja kohustus (edaspidi „käendaja kohustus") võib viia selleni, et oma riigi peatöövõtjad peavad teostama intensiivset kontrolli ja koguma tõendusmaterjali eelkõige välismaistelt alltöövõtjatelt. See tähendab täiendavaid makseid ja halduskulusid mitte ainult peatöövõtjale, vaid ka alltöövõtjatele. Nimetatud kulutused takistavad teiste liikmesriikide ehitusettevõtjatel ehitusteenuse osutamist Saksamaal, kuna muudavad nende osutatavad teenused vähem atraktiivseks.

15 Siseriiklik kohus kahtleb, kas AEntG paragrahvist 1a tulenev teenuste osutamise vabaduse rikkumine on õigustatud.

16 Ühest küljest annab käendaja kohustus siseriikliku kohtu sõnade kohaselt töötajale kindlasti eelise, mis aitab kaasa töötaja õiguse kaitsmisele. Töötajad võivad tänu sellele lisaks otsesele tööandjale pöörduda siseriiklike õigusaktidega tagatud netopalga maksmise nõuetega veel teisegi kohustatud isiku poole.

17 Siseriiklik kohus leiab, et see eelis on siiski piiratud ulatusega. Lähetuses viibivatel välisriigi töölistel on praktikas sageli raske Saksa kohtutes käendajana vastutava ettevõtja vastu palganõuet esitada, kuna konkreetse ehitusprojektiga seonduv lähetus ei kesta üldjuhul üle paari kuu ning ehitustöölised ei valda enamasti saksa keelt ega tunne Saksa õigust. Seega on välisriigist pärit tööliste poolt tööandjate solidaarvastutusele tuginevate palganõuete esitamine Saksa kohtutesse raskendatud. Lisaks väheneb sellise õiguskaitsevahendi majanduslik väärtus juhul, kui palgalise töö tegeliku leidmise võimalus Saksamaal on märkimisväärselt vähenenud.

18 Teisest küljest tuleb siseriikliku kohtu sõnade kohaselt arvestada, et AEntG põhjenduste kohaselt on käendaja vastutuse eesmärk raskendada alltöövõtulepingute sõlmimist nn madalapalgalistest maadest pärit alltöövõtjatega ning elavdada seeläbi Saksa tööturgu, kaitsta majanduslikult väikese ja keskmise suurusega ettevõtjaid Saksamaal ning võidelda tööpuudusega. Nii seaduse põhjendustest kui seadusest endast nähtub, et tegemist on seaduse läbiva ideega. AEntG paragrahvis 1a selgesõnaliselt esitatud põhjenduste hulgas ei mainita, et välisriigi töölistele tagataks Saksamaal ehitusel töötamise aja eest sotsiaalsetel põhjustel kahe- või ka kolmekordne palk.

19 Leides, et kohtuvaidluse lahendus sõltub EÜ artikli 49 tõlgendamisest, otsustas Bundesarbeitsgericht menetluse peatada ning esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas EÜ artikliga 49 (endine EÜ asutamislepingu artikkel 59) on vastuolus sellised siseriiklikud normid, mille kohaselt ehitusettevõtja, kes on sõlminud ehitustööde teostamiseks alltöövõtulepingu teise ettevõtjaga, on kohustatud samal viisil kui käendaja, kes on loobunud vastuvaidest võlausaldaja poolt tema vastu esitatud hagile, täitma selle ettevõtja või alltöövõtja kohustust maksta töötajale miinimumpalka või makseid kollektiivlepingu poolte ühisorganile, kus miinimumpalk tähendab summat, mis tuleb maksta pärast maksude, sotsiaalkindlustusmaksete, tööhõive edendamiseks tehtud maksete või teiste sarnaste sotsiaalkindlustusmaksete mahaarvamist (netopalk), kui nende normide peamine taotlus ei ole töötajate tasustamise kaitsmine või kui selline kaitse on üksnes nende teisejärguline eesmärk?"

Eelotsuse küsimus

Vastuvõetavus

20 Euroopa Ühenduste Komisjon väidab, et küsimus käendaja vastutusest kollektiivlepingu poolte ühisorganile makstavate maksete eest ei kuulu põhikohtuasja raamesse ning seetõttu tuleb see siseriikliku kohtu esitatud eelotsusetaotlusest välja jätta.

21 Sellega seoses tuleb meenutada, et siseriikliku kohtu esitatud eelotsuse küsimus on vastuvõetamatu üksnes siis, kui on ilmne, et see ei ole esitatud ühenduse õiguse tõlgendamise kohta, või kui see on hüpoteetiline (7. jaanuari 2004. aasta otsus C-201/02: Wells, EKL 2004, lk I-723, punkt 35, ning viidatud kohtupraktika). Käesoleval juhul sellise juhtumiga tegemist ei ole.

22 Tegelikult tuleneb küsimuse sõnastusest, mis parafraseerib AEntG paragrahvi 1a kui põhikohtuasja problemaatilise sätte sõnastust, et kollektiivlepingu poolte ühisorganile maksete maksmise küsimus on miinimumpalga maksmisega väga lähedalt seotud.

23 Seega on eelotsusetaotlus tervikuna vastuvõetav.

Põhiküsimus

24 Tuleb meeles pidada, et eelotsuse küsimuse esitanud siseriiklikule kohtule vajaliku vastuse andmiseks võidakse Euroopa Kohtult taotleda selliste ühenduse õigusnormide arvestamist, millele siseriiklik kohus ei ole küsimuses viidanud (22. jaanuari 2004. aasta otsus C-271/01: COPPI, EKL 2004, lk I-1029, punkt 27, ning viidatud kohtupraktika).

25 Nagu Austria valitsus ja komisjon õigustatult oma kirjalikes märkustes väidavad, kuuluvad põhikohtumenetluse aluseks olevad asjaolud, sellisel kujul nagu neid on kirjeldatud eelotsusetaotluses, direktiivi 96/71 kohaldamisalasse. Tegemist on direktiivi artikli 1 lõike 3 punktis a viidatud juhtumiga.

26 Teisalt, põhikohtuasja aluseks olevad seigad leidsid aset 2000. aasta jooksul, seega pärast liikmesriikidele direktiivi 96/71 ülevõtmiseks kehtestatud tähtaja — 16. detsember 1999 — möödumist.

27 Seega tuleb nimetatud direktiivi sätteid eelotsuse küsimuse analüüsimisel arvesse võtta.

28 Direktiivi 96/71 artikli 5 kohaselt võtavad liikmesriigid asjakohased meetmed, kui käesolevat direktiivi ei täideta. Nad tagavad eelkõige, et töötajatele ja/või nende esindajatele oleksid kättesaadavad käesolevast direktiivist tulenevate kohustuste täitmiseks vajalikud menetlused. Nende kohustuste hulka kuulub nimetatud direktiivi artikli 3 lõike 1 teise taande punkti c kohaselt kohustus tagada, et ettevõtjad kindlustaksid nende territooriumile lähetatud töötajatele miinimumpalga maksmise.

29 Siit järeldub, et liikmesriigid peavad tagama eelkõige selle, et lähetatud töötajatele oleksid miinimumpalga tegelikuks saamiseks vajalikud menetlused kättesaadavad.

30 Direktiivi 96/71 artikli 5 sõnastusest tuleneb, et liikmesriikidele on selle sätte teise lõigu kohaselt antud vajalike meetmete vormi ja üksikasjalike menetlusreeglite kindlaksmääratlemiseks laialdane hindamisruum. Seda hindamisruumi kasutades peavad nad sellegipoolest igal ajahetkel järgima asutamislepinguga tagatud põhivabadusi (vt selle kohta 22. jaanuari 2002. aasta otsus C-390/99: Canal Satélite Digital, EKL 2002, lk I-607, punktid 27 ja 28, samuti 25. märtsi 2004. aasta otsus C-71/02: Karner, EKL 2004, lk I-3025, punktid 33 ja 34), seega käesoleval juhul teenuste osutamise vabadust.

31 Sellega seoses tuleb kõigepealt meenutada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt ei nõua EÜ artikkel 49 mitte ainult igasuguse kodakondsuse alusel diskrimineerimise kaotamist mõnes teises liikmesriigis asutatud teenuste osutajate suhtes, vaid ka igasuguste piirangute kaotamist, isegi kui neid kohaldatakse oma riigi teenusteosutajatele ja teistest liikmesriikidest pärit teenusteosutajatele ühtemoodi, kui piirang võib mõnes teises liikmesriigis asutatud teenusteosutaja teenused selles liikmesriigis, kus ta analoogseid teenuseid osutab, kas keelata, nende teenuste osutamist takistada või muuta need vähematraktiivseks (24. jaanuari 2002. aasta otsus C-164/99: Portugaia Construções, EKL 2002, lk I-787, punkt 16, ning viidatud kohtupraktika).

32 Nagu Euroopa Kohus on leidnud, võib vastuvõtjaks oleva liikmesriigi siseriiklike õigusnormide kohaldamine teistest liikmesriikidest pärit isikute või seal asutatud ettevõtjate poolse teenuste osutamise kas keelata, seda takistada või muuta selle vähematraktiivseks seeläbi, et toob kaasa täiendavaid makseid ning haldus- ja majandusliku iseloomuga kulutusi (eespool viidatud kohtuotsus Portugaia Construções, punkt 18, ning viidatud kohtupraktika).

33 Siseriiklik kohus peab kontrollima, kas eelnimetatu on seoses käendaja kohustusega leidnud aset ka põhikohtuasjas. Sellega seoses on oluline arvestada nimetatud meetme mõju mitte ainult mõnes teises liikmesriigis asutatud alltöövõtjate, vaid ka sellisest liikmesriigist pärit peatöövõtjana tegutseva ettevõtja poolt osutatud teenustele.

34 Samuti tuleneb väljakujunenud kohtupraktikast, et juhul kui sellist õigusnormi nagu AEntG paragrahvi 1a — eeldusel, et see kujutab endast teenuste osutamise vabaduse piirangut —, kohaldatakse kõigi selliste isikute ja ettevõtjate suhtes, kes osutavad teenuseid vastuvõtja liikmesriigi territooriumil, võib see olla õigustatud üldisest huvist lähtudes ulatuses, milles see huvi ei ole kaitstud normidega, mis kehtivad teenuste osutaja suhtes selles liikmesriigis, kus ta on asutatud, ning osas, milles need

on asjakohased, et tagada nende eesmärgi elluviimist, ning mille mõju ei ulatu kaugemale sellest, mis on eesmärgi saavutamiseks vajalik (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Portugaia Construções, punkt 19, ning viidatud kohtupraktika).

35 Üldise huviga seonduvate kaalukate põhjuste hulka, mida Euroopa Kohus on juba tunnustanud, kuulub ka töötajate kaitse (eespool viidatud kohtuotsus Portugaia Construções, punkt 20, ning viidatud kohtupraktika).

36 Siiski, kuigi võib nentida, et põhimõtteliselt lähtub vastuvõtja liikmesriigi poolt miinimumpalka puudutavate õigusaktide kohaldamine mõnes teises liikmesriigis asutatud teenuste osutajate suhtes avalikust huvist, nimelt töötajate kaitsmisest (eespool viidatud kohtuotsus Portugaia Construções, punkt 22), kehtib sama põhimõtteliselt ka selle liikmesriigi poolt võetud meetmete suhtes, mille eesmärk on tõhustada üksikasjalikke menetlusreegleid, mis võimaldavad lähetatud töötajal teostada talle kuuluvat õigust saada miinimumpalka.

37 Kui töötasu miinimummäärade tagamine kujutab endast üht osa töötajate kaitsest, siis tuleb ka üksikasjalikke menetlusreegleid, millega see õigus tagatakse, nagu käesolevas põhikohtuasjas käendaja vastutust, käsitleda selle kaitse tagamise vahendina.

38 Mis puudutab siseriikliku kohtu märkust, mille kohaselt oli siseriikliku seadusandja peamine huvi AEntG paragrahvi 1a vastuvõtmisel siseriikliku tööturu, mitte töötaja tasustamise kaitsmine, siis tuleb meeles pidada seda, et siseriikliku kohtu ülesanne on kontrollida, kas põhikohtuasjas käsitletav õigusnorm kaitseb objektiivselt võttes lähetatud töötajate õigusi. Oluline on kindlaks määrata, kas asjaomased töötajad saavad sellest õigusnormist tegelikku kasu, mis suurendaks nende sotsiaalse

kaitstuse taset. Sellest lähtudes võib nimetatud seadusandja eesmärk viia võetud meetmetega töötajatele väidetavalt antud eeliste üksikasjalikuma analüüsimiseni (eespool viidatud kohtuotsus Portugaia Construções, punktid 28 ja 29, ning viidatud kohtupraktika).

39 Eelotsusetaotluse esitanud siseriiklik kohus väljendab mõningast kahtlust käendaja vastutusest lähetatud töötajatele tuleneva tegeliku kasu osas, seda nii praktiliste raskuste tõttu, mida lähetatud töötajad kohtavad, nõudes Saksa kohtutes peatöövõtjalt oma õigust palgale, kui ka seetõttu, et sellise kaitse majanduslik väärtus väheneb, kui tegelik võimalus Saksamaal palgalist tööd leida on märkimisväärselt vähenenud.

40 Sellegipoolest, nagu J. F. Pereira Félix, Saksamaa, Austria ja Prantsusmaa valitsused ja komisjon õigustatult väidavad, kaitseb AEntG paragrahv 1a siiski lähetatud töötajate õigusi, kuna sellega on tööandjale kui esimesele miinimumpalka maksma kohustatud isikule lisatud veel teine kohustatud isik, kes on esimesega solidaarselt seotud ning kes on üldjuhul maksujõulisem kui esimene. Objektiivselt võetuna tagab selline õigusnorm lähetatud töötajate kaitse. Ka põhikohtuasja menetlus toetab ilmselt seisukohta, et AEntG paragrahv 1a on kaitsva iseloomuga.

41 Mis puudutab asjaolu, et üks siseriikliku seadusandja poolt taotletud eesmärke on takistada ebaseaduslikku konkurentsi, mis seisneb selles, et ettevõtjad maksavad oma töötajatele miinimumpalgast väiksemat töötasu — asjaolu, mida peab kontrollima siseriiklik kohus —, siis sellist eesmärki võib arvestada kui ülekaalukat põhjust, mis võib õigustada teenuste vaba osutamise piiramist eeldusel, et käesoleva kohtuotsuse punktis 34 toodud tingimused on täidetud.

42 Veelgi enam, nagu Austria valitsus on oma kirjalikes märkustes õigustatult öelnud, ei ole ühest küljest ausate konkurentsitingimuste ja teisest küljest töötajate kaitse tagamise eesmärgi vahel ilmtingimata vastuolu. Direktiivi 96/71 viies põhjendus näitab, et neid kahte eesmärki saab järgida samal ajal.

43 Lõpuks, mis puudutab Wolff & Mülleri märkusi, mille kohaselt on käendaja kohustus taotletava eesmärgi suhtes ebaproportsionaalne, siis käesoleva kohtuotsuse punktis 34 viidatud kohtupraktikast tuleneb tegelikult, et selleks, et meede oleks õigustatud, peab see olema asjakohane taotletava eesmärgi saavutamiseks ega tohi ulatuda kaugemale sellest, mis on vajalik.

44 Siseriikliku kohtu ülesandeks jääb kontrollida, kas neist tingimustest on seoses taotletava eesmärgiga, st kõnealuse töötaja kaitse tagamisega, kinni peetud.

45 Neil asjaoludel tuleb esitatud küsimusele vastata, et direktiivi 96/71 artikliga 5, tõlgendatuna EÜ artiklit 49 silmas pidades, pole käesoleva põhikohtuasja vaidlusele sarnases olukorras vastuolus siseriiklikud normid, mille kohaselt ehitusettevõtja, kes on sõlminud ehitustööde teostamiseks alltöövõtulepingu teise ettevõtjaga, on kohustatud samal viisil kui käendaja, kes on loobunud vastuvaidest võlausaldaja poolt tema vastu esitatud hagile, täitma selle ettevõtja või alltöövõtja kohustuse maksta töötajale miinimumpalka või makseid kollektiivlepingu poolte ühisorganile, kus miinimumpalk tähendab summat, mis tuleb töötajale maksta pärast maksude, sotsiaalkindlustusmaksete, tööhõive edendamiseks tehtud maksete või teiste sarnaste sotsiaalkindlustusmaksete mahaarvamist (netopalk), kui nende normide peamine eesmärk ei ole töötajate tasustamise kaitsmine või kui selline kaitse on üksnes nende teisejärguline eesmärk.

Kulud

46 Et põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse teinud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule märkuste esitamisel kantud kulusid, v.a poolte kulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (teine koda) otsustab:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 1996. aasta direktiivi 96/71/EÜ töötajate lähetamise kohta seoses teenuste osutamisega artikliga 5, tõlgendatuna EÜ artiklit 49 silmas pidades, pole käesoleva põhikohtuasja vaidlusele sarnases olukorras vastuolus siseriiklikud normid, mille kohaselt ehitusettevõtja, kes on sõlminud ehitustööde teostamiseks alltöövõtulepingu teise ettevõtjaga, on kohustatud samal viisil kui käendaja, kes on loobunud vastuvaidest võlausaldaja poolt tema vastu esitatud hagile, täitma selle ettevõtja või alltöövõtja kohustuse maksta töötajale miinimumpalka või makseid kollektiivlepingu poolte ühisorganile, kus miinimumpalk tähendab summat, mis tuleb töötajale maksta pärast maksude, sotsiaalkindlustusmaksete, tööhõive edendamiseks tehtud maksete või teiste sarnaste sotsiaalkindlustusmaksete mahaarvamist (netopalk), kui nende normide peamine eesmärk ei ole töötajate tasustamise kaitsmine või kui selline kaitse on üksnes nende teisejärguline eesmärk.

Allkirjad